

מסורת הש"ס

(א) [שבת פג: ו"ט"ז] (ב) שבת
מזל. לעיל יג, (ג) [לעיל יג,]
(ד) מקראות פ"ח מ"ג,
(ה) מקראות פ"ח מ"ד חולין
כד, (ו) [חגיגה טו,]
(ז) [מ"ב מ"ב] (ח) [מ"ב מ"ב]
(ט) [לעיל דף נד,]
(י) [לעיל דף נד,]
(כ) [מגילת הטיילתן]

תורה אור השלם

1. וְכֹל אֲשֶׁר יַעַב בְּהֶזֶק
וְיִזְיוּ לֹא שִׁטָּף מִמֶּנּוּ וּבָבֶל
בְּגִזְיוֹ וְרָחֵץ בְּמִיֹּת שִׁטְמָא
עַד הָעֶרֶב: יִקְרָא טו י א
2. דִּבְרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאִמְרְתֶּם אֲלֵהֶם יֵשׁוּעַ אֵל
כִּי יִהְיֶה צָב מְבַשֵּׁר זָבֹב
שִׁטְמָא הוּא: יִקְרָא טו ב
3. וְאֵשׁ בִּי תִצָּא מִמֶּנּוּ
שִׁכְבֵּתוֹ וְרַע וְרָחֵץ בְּמִיֹּת אֶת
כָּל בְּשׂוֹר וְרָחֵץ בְּמִיֹּת אֶת
הָעֶרֶב: יִקְרָא טו ט
4. כִּי יִהְיֶה אֵל אֲשֶׁר
לֹא יִהְיֶה טְהוֹר מִקְדָּה
לְמַחֲנֵה וְרָצָא אֶל מִזְחֵה
לְמַחֲנֵה לֹא: יִבְרָא כ א אֶת
הַמִּזְבֵּחַ:

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא חייס ולא
והתניא: (ב) רש"י ד"ה
דכתיב וד"ה לא שטף הד"א:

גליון הש"ס

נבו! אמר שמואל כל ש"י
ובו. ע' לעיל יד ע"א תד"ה
רוכני: שם דלא מורעא הא
במורי מביטא. ע' לקמן נ
ע"א תד"ה ש: רש"י ד"ה
לא שמה ובו' למילף
למילת דים ובו' מולין קו
ע"א וע' בתוס' שם ד"ה
מזה ול"ע וע' רש"י קדושין
כה ע"א ד"ה לענין טומאה:

מוסף רש"י

[illegible]

קמ"ז. דהאי לא תוך תוכו הוא אלא כגון כלי בתוך התנור ופי' למעלה מפי התנור: והסי' זו אם הטנור טעור. כמפרש טעמא לקמן: בקומטו של טנור והסי' זו אם הוב עמא. הטנור שהרי נשא את הוב וזכ מטמא במשא דכמי' במשכב (ויקרא טו) והנושא אותם וק"ו לזכ עממו: מפי טעמא.

טָהוֹר הַיֵּסֶט צָנְהָה שֶׁל קוֹמְטוֹ שֶׁל זֶה
טָהוֹר: דְּרָחִיב וּכְל אֲשֶׁר יֵנֵעַ כִּי
הוּא רֹגוּ. וְהֵאָּר קָרָא לֹאֹ לִמְנַע
אֵילֶטְרִיךְ דֵּהָא כְּתִיב [שם] הַנּוֹעֵב צָבָר
הַזֶּה אֵלֶּה זֶה הַסֵּטֶם שֶׁל זֶה מִכְּאֵן
לִמְדוּ זֶה שֶׁהִסְטוּ אֶת הַטָּהוֹר טַמֵּא
שֶׁלָּה מִלֵּינֵי כָּל הַתּוֹרָה טוֹמְאָה הַמִּסְטָה
טָהֳרָה שֶׁתִּטְמָא אֵלֶּה אִם כֵּן נִשָּׂא
טָהוֹר אֶת הַטְּמֵא וְהִכָּה צֹד הוּא דְּגַלִּי
רַחֲמָנָא וְכַתֵּב וַיִּדְּרִי דְרַשְׁשִׁינָּה¹ הִכִּי הִיכָא
דִּהְסִיט כִּי הוּא צִידִי כְּלוּמָר בְּגַלְיָי: ²
לֹא שֶׁטַּע צָמִים. מִלְּחָלָה אֲחִירִיתִי הִיא
³לְמִילָּה לְנִטְיִלָּה יָדִים לֹא לְמִלְּחָה. מִהֲכָא.

ממנו שכבת זרע: היה
וכו': אוהז^א והתניא
באמה ומשתין כאיל
אמר אביי במטלית נ
תימא במטלית רבה
חייש דילמא אתי לאוז
חייש^(ה) והתניא למה

בעין שכל זמן שאנצב
ומדמעת ורובא כל א
בשעתא לא שכיח אמ
זרע שאין כל גופו מר
מ"ט שכבת זרע אמר
מיתבי ^(ז) ה"ה מהרה
בשרו חם טמא תרנג
מטתו בחלמו דאי
הואיל חב קמטו וגבי זכ

ושיבש הוא מפני כמה דברים חלא
דקנה פשוטי כלי עץ הוא ואינו מקבל
טומאה וא"ת בקנה חלול נהי נמי
דמקבל טומאה אפ"ה אין חוזר
ומטמא הטבור שהרי אין מגע של זכר
חוזר ומטמא אדם שאין לך נוגע
בטומאה מטמא אדם חסן הנהוג
בזמא ועוד אי טומאת הטבור משום
נגיעת קנה היא והרי בקומטו הוא
דנגע וזית הסתרים לאו זר מגע הוא

דעם אהרען (ע"ה) שרן בקוממו טהור
ועוד לשון הסיט אמאי נקט ועוד
הסיט טהור את הזב מי נפק מהאי
קרא וכל אשר יגע יב הזב כחיב
והיינו אשר יסיטנו הזב ולח כחיב כל
אשר יגע צוצ: כללנו מציא מצול.
שמחמם את אבריו^ו ומציא לנדי קרי
והו לקלול דור המצול שנאמר
(בראשית ו) כי השחית כל בשר:

במעטות עצה. שאינה מחממת:
לא שרית. והא דתניא כל זמן שאנצט
בעין מדמעת ה"מ היכא דמתחלה
ממשש וחימם את עצמו ויואל כל

שעה מעט אבל זה שנודעו אצרי נקד כל הרע צידד וסוד
טמא. שמה יא ממנו קרי ואמאי והא לא ארגיש: **במשמש מטוס בחלום**
מס עמא. דנשמיר מן הקרי ויואל עכשו ואע"י דלא נפיק בהרגש
יא: **וירד וטבל** לשם גירות ואח"כ יא קריו: **מהו**. אפי' אם ממאי לומי
עקירה הכא לא נזיל בחר עקירה דהיינו קולא הואיל וכשאר עובד
או דילמא לא **שנא**. אומרם כגון לגבי עקירה דהרגש דישאל ולא
מעין אל הטומאה: **וירדה וטבלה**. וטהרה מזהב ואח"כ הטילומי
הילכך מבי עקר חשיב ליה צורך יריאה: **[עובדם כוכבים]** סתם עובדם כוכבי

יוצא דופן פרק חמישי נדה

לְמִימְרָא דְּחִיסְטָא וְנִנְיָעָא בִּידְיוּ. פֿרש"י דמֵהֵבָא יִלְפִינָן לֵכַל נְגִיעוֹת כְּגוֹן שֶׁרָץ וְנִבְלָה שֶׁנִּגְעוּ בְּסִמְרֵהוּ שֶׁל טְהוֹר וְקֵסָה דְּהִי יִלְפִינָן כִּי הִיכִי דְּצִעִין גְּלוּי הִזֵּי צִעִין שִׁיגַע בְּגִלוּי שֶׁל טְהוֹר לַעֲמִין הִסְטָא נִמִּי יִנְלָף דְּנִבְעִי שִׁסְטָא הֵטְהוֹר בְּגִלוּי

מזר ר"ל * קנה בקוממו
הטהור טהור קנה
יש בו את הזב טמא
א וכל אשר יגע בו
ם זה הסיטו של זב
רכל הטהור ראל

הוא שמעל למשולן גבר נדיב דכדיב
 יגע אלמר רחמנא והאי צר נגישה
 מודיס לשון גלוי הוא אלזל שרן וכי
 דקדושין (דף כה) דלמר עולא הכל
 הטורח בגלוי בטומאה וכן משמע פ"ק
 הו' ולשון נגישה משמע מאבראי שיגע
 מאבראי אף הכא
 על קרי אינן מטמאין
 זב מבשרו עד שיצא
 כתיב ³ ואיש כי תצא

בשך הוא דריש ללא מיימי קרא
דידיו דכתיב בזה ומיהו רש"י גרים
הם אשר יגע בזה והיינו קרא דכתיב
גבי זב והא דלעקריה הכא למדרש
מיידי ולא נפקא להי מנגיעה דכתיב
בז משום דהאיא נגיעה בסיסמט מיידי
ולא משמע גילוי כמו נגיעה ממש
לכך דריש לה מיידי דבעינן גילוי הזב
בין בדיקט בין בנגוע מלפסקיה בלשון
נגיעה אל"נ מנגיעה דהכא דכתיב
גבי ידיו מינה ילפינן לכל נגיעות
דסו מלכאבא **בראיה** הדרש.

והא"י יצאה בליל הרגעה אייר כדמכא
בסמוך ותימה דא"כ משמע דרא"י
להוציע אע"פ שאינו יורה כח ונשילי
מדיס (דף ה"א) וכן ביצמות (דף ס"ה).

אמר איזי קיס לה ציורה כח
משמע דאי אין יורה כח אינו ראו
להוריע וי"ל דלהא לינא דהכא כל
מחזיק רק צמחלה עקרת כנח
זרע תהא ראויה להזריע אע"ג דלסוף
ינאחמה הוי צענין שאינו ראו להזריע

דבעי רבא נעקרה
בהרגשה מהו ת"ש
הטיל מים לכשיטיל
ברובה בהרגשה נפח

ה' אָמַר שְׁמוּאֵל כֹּל
הַכַּחֲץ אֵינָהּ מִזְרַעַת
וְאֵלֶּה הָאֲמֻנִי מִמֶּמֶיךָ

מרש"י אמאי לא צעי מוזר זכ
ועוזר כוכבים והשיב דנראה לו לפי
שצאשה מתעגלין כל [מימין] רגליה
צבת אחת לפתחה מה שאין כן צאש:

ולא לא אמרינן או דילמא לא שגא יתיקו בעי רבא זבה
ידה ושבילה מהו אם תמצא לומר בתר עקירה אזלינן
לא מצי נקיש לה אבל מימי רגליה דמצי נקיש לה לא
קו בעי רבא עובדת כוכבים זבה שגסקרו מימי רגליה

ו חזר ומתחמם לעקור עוד מיד בשעה אחת: **נשרו חס. אצרו:**
דאי נפק ודאי ארגיש: ויאספ בלא הרגשה. דלינו יורה כח: **לנשיטיל**
ההואיל ומעיקרא איעקר בהרגשה: **עובד כוכבים שהרבר.** ומעקר ולא
לגבי ישראל דכי נעקר בהרגשה ויאספ בלא בהרגשה טמא דלזילין בחר
וכבים נעקר והרבר דאמר בצנות כוה"ק^ע קריי טמור אפילו לז"א
שנא ללולא כי הכא אזילין בחר עקירה: **שנעקרי מימי רגליה.** דהוי
מימי אזילין בחר עקירה ומטמאו לו לא: **לוא מיני נקיש.** מללאת
מי רגליה מטמאין לחכמים גזרו עליהן שיהיו כוזבין לכל דבריהם ולעיל לה:]

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פ"ח מהל'
מטמאי משכב ומושב
הלכה ה':
לו ב מיי פ"ה מהל' שאר
אבות הטומאה הל"ז
רמז עמין רמו:
לז ג ד מיי שם הל"ה:
לח ה מיי שם הל"ד:
לט ו מיי שם הל"ו:
מ ז מיי שם הל"ח:
מא ח מיי פ"ב מהל'
מטמאי משכב ומושב
הלכה ט':

תום' הרא"ש

למירא דהיט פרישן
כידו.
(דמני) דאך מ'זיך
לכל הנגינות און מע
פיה
התרים מטמא אפיקה
דחמא בלשון נגיעה ללמד
על כל נגיעה דחייבא גבי
טמאה שותא [בבלין]
והיינו דאמר' ב"ק
קדושים אמר עולא
מרים לשון גלוי חמא
שחן כי יגע אמר חמא
והאי ב נגיעה הוא ומיהו
פשיטא ליה דבעי שיחא
גלוי ארס דסמיך אנגינא
הכא דאיתש' ליה:

אוחז ס"ד והתניא ר' אליעזר
אומר כל האוחז ומשתין
כר'. פירכא זו תמוהה בעיני
כיון דכתיב בקרא משמרת
תורמותי וצוה הכתוב
לשמור אותה שלא תטמא
וכי בשביל חכמי' שאמרו
כאילו מביא מבול לעולם
לא ימנע מלטמאות את
התרומה (ו) וצ"ע:

שכבת זרע אמר רחמנ'
בראויה להזריע.
אפי' באין יורה כחץ איירי
בדמפרש בסמוך וראוייה
להזריע כיון שנעקר
בהרגשה. ותי' דאמרינן

בסוכות נדרים אהיי קים לה
בירורה כחץ וכיוון שוארמת
בשני יורה חתך ורצא ראי
נחובה ומאי נפקא לן אם
אינו יורה חתך ממי ראי
הורה להוריע ר"ל לעולם
בבשאינו יורה חתך אינו ראי
להוריע ובהא פליגי קמא
לישני דהכא דלישני קמא
מסבר כיון שענקר מתחלה
בבאותו ענין שראיה להוריע
א"ל ראיה היא
להוריע א"ל שאינה יכולה
להתעבר בשאינה יורה חתך
פלי שאינו נכנס עד מקום
ההוריע וכן נראה

לחורץ:
אזרועי הוא דלא מזרעא הא
טמויי מטמאה.
אפי' נעקר בלא הרגשה דאי

ולא הכי היינו לישנא קמא:
זוה"ב שנעקרו מימי רגליה.
פרש"י בתשובה דלהכי בעי
כזבה ולא בעי בזב לפי
שבאשה מתעגלין כל מימי
רגליה בבת אחת לפתחה

משה"כ באיש: